

Gipuzkoako Zerbitzu Publikoen Estudioaz

/ Joan Larrinaga

Ekainetik hasita, han eta hemen behin eta berriz, aurkeztu da «Estudio de los servicios públicos de Guipúzcoa / Gipuzkoako zerbitzu publikoen estudioa» deritzon ikerketa.

Bi urtetan landu du *Inventica/10* izeneko taldeak estudio hau: hogeitaz hamazazpi pertsonen artean burutua eta hogeitaz hiru liburuki eta Din A-4 tamainako 4.600 orrialdetan emana. Ale guti atera dituzte eta multikopiatuak. Textua espainolez dago, titulu nagusiak soilki bi hizkuntzetan.

Sei etxe eta instituziok finantziatu dute lan luze hau, alegia, *Banco Guipuzcoano*, *Banco Industrial de Guipúzcoa* (Bankoa), *Caja de Ahorros Municipal de San Sebastián*, *Caja de Ahorros Provincial de Guipuzcoa*, *Camara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Guipúzcoa*, *Excma. Diputación de Guipúzcoa* direlakoak.

Zein da azterlan honen mamia?

Lan honen goibez jabetzeko, eta zenbait punturi hurbilagorik oratu orduko, aurkibide orokorra eskaintzea dugu hoberena. Hona bada:

1. AURREAZTERKETAK

- 1.1. Aurkezpena. Ondorioak
- 1.2. Gipuzkoako eskualdekapena
- 1.3. Demografi analisia
- 1.4. Demografi perspektibak
 - 1.5.1. Ekonomi eredia
 - 1.5.2. Ekipamenduzko estandarrik

2. HITZAURREA

- 2.1. Udaletxe eta Diputazioaren analisi orokorra
- 2.2. Udaletxe eta Diputazioaren analisi orokorra. Estatistik eraskina
- 2.3.1. Udaletxeko pertsonalaren analisi sozio-profesionala
- 2.3.2. Zerbitzu erabiltzailearen iritzia; hauzo-elkarteei eginiko inkesta

3. HEZKUNTZA-SJSTEMA

- 3.1. Hezkuntza-politika
- 3.2. Inbentarioa

4. OSASUN ZERBITZUAK

- 4.1. Eredu teorikoaren deskripzioa
- 4.2. Gipuzkoako osasun-zerbitzuen inbentario eta analisisia
- 4.3. Gipuzkoako osasun-sektorearen premien ebaluapena eta aktualizazio-plangintza

5. HEZKUNTZA FISIKOA ETA KIROLAK

- 5.1. Kirol politika
- 5.2. Inbentarioa

6. JUSTIZIA ZERBITZUAK. UDAL-ADMINISTRAZIO OROKORRA. ZERBITZU OROKORRAK

- 6.1. Justizia zerbitzuak. Udal-administrazioa
- 6.2.1. Seguritate zerbitzuak
 - Polizia
 - Su-itzalketa eta salbamendua
- 6.2.2. Osasun-zerbitzuak
 - Higiene-zerbitzua
 - Hilerriak
 - Zaborrak
- 6.3.1. Hornidura zerbitzuak
 - Hiltegiak
 - Azokak
- 6.3.2. Gizarte-zerbitzuak
 - Haurtzaindegiak
 - Zaharren bizilekuak
 - Zabarren etxea

7. OINARRIZKO AZPIEGITURA

- 7.1.1. Zerbitzu eta lan publikoak
 - Ur-hornidura
 - Saneamendua
 - Bide publikoak
 - Argikuntza publikoa

- 7.1.2. Energia

- 7.2. Garraioa

- 7.2.1. Garraioaren azpiegitura Euskal Herrian

- 7.2.2. Etorkizunerako proposamena eta Gipuzkoari dagokion konkezioa

- 7.2.3. Jende-garraioa eta hiriko garraio publikoa

8. KULTUR ZERBITZUAK. AISI ZERBITZUAK EKONOMI ZERBITZUAK. HAINBAT ZERBITZU PUBLIKO

- 8.1.1. Kultur zerbitzuak
 - Azpiegitura
 - Iharduerak

- 8.1.2. Aisi zerbitzuak
 - Jolas elkarateak
 - Turismo eta hondartzak
 - Zona berdeak

- 8.2.1. Ekonomi zerbitzuak
 - Nekazaritza, Abeltzaintza eta Oihantzaintza in-tza sektoreak
 - Hainbat sektore

- 8.2.2. Hainbat zerbitzu publiko
 - Posta
 - Telegrafoa
 - Tdefonoa
 - Estankuak
 - Finantz-zerbitzuak
 - Erljio-azpiegitura

Estudio honek azterketa bat merezi du. Behar du. Hori da egileen gogoia ere. Sailka kritikatu beharko litzateke, puntuz puntu, azter-arloen arabera. Ezinezko bait da, bestela, pertsona bakar batek, esaterako, garraioaren, kulturaren eta demografiaren eremuak behar bezalako ezagutzapenez kritikatzeara.

Nik liburukiak oro banan banan ikusiak ditut, hori bai; bai-

na ez naiz denak aztertzeko gauza: batean bakarrik geldituko naiz, 8. liburukiak, kulturari dagokion puntuan hain zuzen.

Nere iritzian, kulturaren sailari dagokionez, informazio bilketa nahikoa ahula da, eta gaiak ez du izan zor zitzaion tratamendurik. Ez dut uste estudioko lanik hoberenetakoa izanen denik. Egileen ustetan ere bada lan sakonagorik: «Sin lugar a dudas, de todos los sectores de Servicios públicos que hemos estudiado ha sido, precisamente, el de Educación Física y Deportes (junto con el de Sanidad) el sector en el que creemos haber profundizado más».

«Hezkuntza Fisikoa eta Kirolak» eta «Osasuna» sailak ote dira, bada, hoberenak? Ez dakit. «Garraioak» eta «Osasuna» ongi daudela entzuna dut, baina nik ezin dut frogatu ez bait naiz nor hori neurtzeko. Datozela espezialistak, eta esan diezagutela. Nik, gorago seinalatu bezala, kultura begiratu dut, eta, labur esanda, ez informazioak ez tratamenduak bete naute.

Baina goazen soseguz. Has gaitzen sail honetako aurkibidea ikustetik:

A. SERVICIOS DE CULTURA

A.1. *Infraestructuras*

1. Bibliotecas
2. Museos, monumentos, archivos
3. Locales de teatro y cine, salas de exposiciones

A.2. *Actividades*

1. Música
2. Teatro, baile y ballet
3. Artes plasticas
4. Sociedades culturales
5. Medios de comunicacion social
6. Resto de cultura

Hirureun orrialde baino gutiagotan ematen da hau guztiau. Eta gehienetan, zerrenda hutsak dira, edozen «guia»tan aurki daitzkeenak, esango nuke. Argibide argigarri bat: «Sociedades culturales» jartzen duen horretan, esaterako, «soziedade gastronomiko» guztiak datoz bata bestearen atzean, tipologiarik edo multzokatze berezirik batere gabe. Alderantziz, liburutegiez egin den azterketa interesgarria iruditzen zait oso, egitura, pertsona, ekonomia eta funtzionaketa agertzen bait dira hor.

Seinalatu bezala, edukinaren parterik nagusiena imentarioak osatzen du. Honetan dagoke lanaren balioa. Baina, kulturaren

sailean, informazio hori ere ez dago beti ongi jasorik, nere uste-tan. Esate baterako, ez dut ulertzen nola ez diren sartzen euskal komunikabideak komunikabideen artean. Astekarrien arten zein sartzen dela uste duzue? *Zeruko argia*? Ez, *Hoja del Lunes*. Eta hau bakarrik. *Zeruko Argia* ez da agertzen. JAKIN ez da agertzen. *Elhuyar* ez da agertzen. Eta abar. Argitaletxeak zergatik ez dira izendatzen? Ez ote «kultur zerbitzu»? Ez ote «publiko»? Bai «kultur zerbitzu» bezala eta «publiko» bezala sozietate gastronomikoak baino gehiagotzat jotzen ditut nik behintzat. Besteak beste, euskal kultufaren problematika ez ezagutu eta ez bizi duen norbaitek egina ematen du imentario honek. Kultur azterketa honetan, nabarmenegia da euskararen presentziarik eza.

Azpirarra dezagun atzera: Estudio honen meriturik handiena, informazioaren bilketa da. Informazio horren elaborapenean ahulagoa da lana. Eta oso eskasa, etorkizuna definitzerakoan. Eredu teorikorik gabe dabiltzala ematen du. «Osasun» arazoan ikusi dut baietz, badutela modelu bat. Baina kulturaren, esaterako? Sail honetan, proposamen bat bakarra aurkitu dut: kulturaren etxea. Duela urte mordo bat, Frantzian Malraux-ek proposatu eta eraiki zuenaren kopia hutsa izanaz aparte, oso pobre iruditzen zait iruzkin eta ondorio guztiak orrialde pare batetan agortzea.

Eta bada besterik ere. Lanaren beraren barne-balioez gain, holako lan batetan izan ohi da bestelako baliorik ere. Bat aipatu nahi nuke hemen: lan-taldeak sortzea. Iker-taldeen premia dugu Euskal Herrian. Zentzu horretan inbertitu beharra dago. Ikerketarako jenderik badago egon, zer ikerturik ere bai. Ohitura, esperientzia, funtzionatzen jakitea, falta dira. Baina ibiltzen ibiliz ikasten bada, hemen ere berdin. Kanpotarrei lana ematen badiegu, haiekiko dependentzia ez dugu sekula hautsi ahalko. Eta, noski, hemengo taldeak ez dira horrela eratuko eta indartuko.

Ez nuke negatiboa izan nahi.

Lan honen informazio bilketa, estimagarria da benetan. Hutsune bat betetzera dator estudio hau. Zenbat aldiz kexatu garen oinarritzko informazioaren falta dela eta! Lan honen ondoren, gure ingurunea ezagutzeko arrazoi gehiago dugu orain.

Poztekoa da, bestalde, aipaturiko hutsune hori bete beharraz arduratuak ikustea zenbait finantzetze eta instituzio. Aginte publikoa eskuratzen dugunerako geure errealitatearen datuak, hainbat eta gehien, eskura behar ditugu, eta horretarako on da holako azterketen finantziaketa segurtatzea. Finantzetze zenbaiten aldetik herri-zerbitzu onuragarrienetakoak dateke hauxe.

/ . L.